

Innst. 84 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra kontroll- og konstitusjonskomiteen

Meld. St. 4 (2011–2012)

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om anmodnings- og utredningsvedtak i stortings- sesjonen 2010–2011

Til Stortinget

1. Innledning

1.1 Sammendrag

1.1.1 Bakgrunn

Stortingets forretningsorden § 12 annet ledd nr. 9 b forutsetter at regjeringen legger fram en årlig melding om oppfølging av stortingsvedtak som inneholder en anmodning til regjeringen (anmodningsvedtak), og om behandlingen av representantforslag som er vedtatt oversendt regjeringen til utredning og uttalelse (utredningsvedtak). Ordningen ble innført for at Stortinget skal kunne føre en bedre kontroll med regjeringens oppfølging av slike vedtak, jf. Innst. S. nr. 168 (1998–1999).

Går en 20–30 år tilbake i tid, lå antallet anmodningsvedtak på 0–4 i året, og så sent som på slutten av 1980-tallet var det fremdeles beskjedent. På slutten av 1990-tallet endret dette seg, og det årlige antallet vedtak de første årene etter århundreskiftet var meget stort.

Antall anmodningsvedtak de siste 10 stortings- sesjonene

Stortingssesjon	Antall vedtak
2001–2002	141
2002–2003	247
2003–2004	181
2004–2005	171
2005–2006	9
2006–2007	20
2007–2008	24
2008–2009	35
2009–2010	8
2010–2011	7

Reduksjonen i antall anmodningsvedtak i de siste stortings- sesjonene er i tråd med Stortingets ønske, jf. Dokument nr. 14 (2002–2003) sidene 90–92, og Innst. S. nr. 142 (2003–2004). Som det framgår av tabellen, nådde antallet anmodningsvedtak en topp i stortings- sesjonen 2002–2003. Etter dette har antallet blitt redusert. Særlig markant er reduksjonen fra stor- tings- sesjonen 2004–2005 til stortings- sesjonen 2005–2006. Dette må også ses i sammenheng med at nåvæ- rende regjering har et flertall på Stortinget bak seg.

1.1.2 Årets melding til Stortinget

Statsministerens kontor har innhentet uttalelser fra de respektive departementer om oppfølging og behandling av vedtakene fra stortings- sesjonen 2010–2011. Svarene er inntatt i kapittel 2 i meldingen.

I Innst. S. nr. 156 (2000–2001) ga kontroll- og konstitusjonskomiteen uttrykk for at dersom det i den første meldingen som fremmes etter at vedtak er gjort, opplyses at regjeringen senere vil følge opp vedtaket, må det i den neste meldingen gis nærmere

opplysninger om dette. Slike opplysninger er inntatt i kapittel 3.

Kapittel 4 inneholder en omtale av 8 vedtak fra stortings sesjonen 2008–2009. Dette gjelder vedtak hvor kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 167 S (2010–2011) uttrykkelig har bedt om en videre oppfølging.

Ved behandlingen av St.meld. nr. 4 (2004–2005) ga kontroll- og konstitusjonskomiteen uttrykk for at det ikke alltid ble gitt tilstrekkelig redegjørelse for regjeringens oppfølging av vedtakene. Saksordfører ga i debatten uttrykk for at

«... når Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en bestemt problemstilling i en bestemt sak, bør dette fortrinnsvis skje i en bestemt sak. Men komiteen innser også at det fra tid til annen kan være hensiktsmessig å vurdere de ulike problemstillinger i relasjon til andre problemstillinger, og at det kan være en fordel å bake dette inn i større vurderinger og i andre saker. Det komiteen har understreket, er at hvis det er det mest hensiktsmessige, må regjeringen synliggjøre i dokumentet at dette er en oppfølging og et svar på de anmodningsvedtak som Stortinget har gjort.»

Regjeringen legger vekt på at Stortinget alltid skal få en tydelig tilbakemelding om regjeringens oppfølging av de enkelte anmodningsvedtak. Tilbakemeldingen gis i proposisjoner eller meldinger. Det skal alltid framgå tydelig når et dokument fra regjeringen til Stortinget inneholder en oppfølging av og et svar på et anmodningsvedtak som Stortinget har gjort. Gis tilbakemeldingen i ordinære proposisjoner eller meldinger, skal vedtaksnummer, vedtaksdato og teksten i anmodningsvedtaket gjengis før det redegjøres for regjeringens oppfølging. Det bør også vises til i hvilken sammenheng anmodningsvedtaket er kommet opp, med henvisning til hvilke stortingsdokumenter som ligger til grunn for vedtaket.

Mange av anmodningsvedtakene vil det bli gitt tilbakemelding på i de årlige budsjettproposisjonene. Ofte forutsetter anmodningsvedtakene økte bevilgninger for å kunne gjennomføres. I så fall er det naturlig å vurdere gjennomføringen av vedtakene i budsjettet. For å bedre oversikten, er det i fagproposisjonene laget en samlet framstilling av anmodningsvedtak som departementet gir tilbakemelding på i budsjettproposisjonen. Når det er tatt inn en slik redegjørelse om gjennomføringen av vedtakene i en budsjettproposisjon, vil det i denne meldingen bare bli tatt inn en kort henvisning til den mer utførlige tilbakemeldingen i budsjettproposisjonen.

Dersom regjeringen i budsjettframlegget ikke har funnet rom for å foreslå de nødvendige bevilgninger til tiltaket, vil dette framgå. Stortinget kan ved budsjettbehandlingen derved ta standpunkt til behovet for, og eventuelt vedta, endringer i budsjettet.

Det er ikke fattet noen utredningsvedtak i stortings sesjonen 2010–2011.

1.2 Komiteens generelle merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jette F. Christensen, Martin Kolberg og Marit Nybakk, fra Fremskrittspartiet, lederen Anders Anundsen, Terje Halleland og Ulf Erik Knudsen, fra Høyre, Per-Kristian Foss, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, og fra Venstre, Trine Skei Grande, viser til at det i meldingsperioden er fremmet syv anmodningsvedtak, hvorav tre kan utkvitteres. I tillegg redegjør meldingen for anmodningsvedtak fra stortings sesjonene 2009–2010 og 2008–2009 hvor det gjensto henholdsvis syv og åtte vedtak. Komiteen viser til at den er enig om at fem av disse vedtakene fortsatt vil bli fulgt opp av komiteen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser i tillegg til sine merknader til oppfølging av vedtak nr. 122 fra stortings sesjonen 2008–2009 under Helse- og omsorgsdepartementet. Flertallet anser ikke dette vedtaket for tilfredsstillende fulgt opp, og viser til sine merknader under dette vedtaket.

Komiteen har merket seg at antall anmodningsvedtak holder seg på et lavt nivå.

Komiteen registrerer at det heller ikke i stortings sesjonen 2010–2011 er fattet utredningsvedtak.

Komiteen har valgt å kommentere de vedtak som etter komiteens mening fortjener oppmerksomhet og tar de øvrige svar til orientering.

2. Anmodningsvedtak i stortings sesjonen 2010–2011

2.1 Helse- og omsorgsdepartementet

2.1.1 Vedtak nr. 686, 17. juni 2011

«Stortinget ber regjeringen utrede videre de økonomiske og administrative konsekvensene og raskt komme tilbake til Stortinget med et forslag om rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse for brukere med stort behov innenfor den samme økonomiske rammen som gjelder i dag (jf. Innst. 424 L).»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 16. september 2011:

«Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Helse-direktoratet i oppdrag å utrede kriterier for hvem, og hvilke tjenester som skal omfattes av en mulig ny rettighet til BPA innenfor samme økonomiske ramme som gjelder i dag. Et høringsnotat med forslag til lovbestemmelser vil på ordinær måte bli sendt på høring. Departementet har i Prop. 1 S (2011–2012) redegjort nærmere for oppfølgingen av anmodningsvedtaket.»

I Prop. 1 S (2011–2012) Helse- og omsorgsdepartementet heter det følgende om oppfølging av anmodningsvedtak nr. 686:

«Ny lov om kommunal helse- og omsorgstjenester ble vedtatt i juni 2011. Loven vil tre i kraft fra 1. januar 2012. Det utarbeides forskrifter og rundskriv som vil tre i kraft fra samme tidspunkt som loven. I loven er kommunens plikt til å ha tilbud om brukerstyrt personlig assistanse videreført og understreket ved en egen bestemmelse. Ved Stortingets behandling av ny lov ble regjeringen anmodet om å utrede videre de økonomiske og administrative konsekvensene av forslag om rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse for brukere med stort behov innenfor de samme økonomiske rammer som gjelder i dag.

Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Helse-direktoratet i oppdrag å utrede kriterier for hvem, og hvilke tjenester som skal omfattes av en mulig ny rettighet til brukerstyrt personlig assistanse innenfor samme økonomiske ramme som i dag. Departementet vil på ordinær måte, og så snart som mulig, sende ut et høringsnotat med forslag til lovbestemmelser.»

2.1.1.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen registrerer at departementet har gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utrede saken og avven-ter tilbakemelding om resultatet før det tas stilling til om anmodningsvedtaket kan utkvitteres.

2.2 Justis- og politidepartementet

2.2.1 Vedtak nr. 473, 11. april 2011

«Stortinget ber regjeringen legge avtalen som den ligger i Innst. 275 L (2010–2011) til grunn for sitt arbeid med dette sakskomplekset.»

Justis- og politidepartementet uttaler i brev 10. august 2011:

«Justis- og politidepartementet har igangsatt arbeid med sikte på å oppfylle de krav som er nedfelt i denne avtalen. Stortinget vil bli nærmere orientert om oppfølgingen i Prop. 1 S (2011–2012).»

I Prop. 1 S (2011–2012) Justis- og politidepartementet heter det følgende om oppfølgingen av vedtak nr. 473:

«Justisdepartementet har igangsatt arbeid med sikte på å oppfylle de krav som er nedfelt i denne avtalen. Stortinget vedtok i april 2011 at EUs datalagringsdirektiv skal implementeres i norsk lovgivning.

Loven skal tre i kraft senest 1. juli 2012. Denne tiden trengs for å få på plass de forutsetninger for ikrafttredelse som følger av avtalen.

Som et ledd i implementeringen av EUs datalagringsdirektiv vil domstolene i 2012 få ansvaret for behandlingen av begjæringer om utlevering av teletrafikkdata. Dette er en ny sakstype for domstolene. Som følge av dette foreslås bevilgningen til domstolene økt til dekning av utgifter til kompetansehevede tiltak og til etableringen av en vaktordning ved Oslo tingrett, som skal behandle begjæringer som kommer inn utenfor domstolenes ordinære åpnings-tid.

Endringene i Ekomloven og straffeprosessloven for å implementere datalagringsdirektivet i norsk rett er vedtatt av Stortinget. Lovgivningen åpner for at politiet kan avlytte kommunikasjon på telefoni og over data-nettverk. Kommunikasjonsteknologien utvikler seg svært raskt, og politiet må være i stand til å monitorere kommunikasjon uavhengig av teknologi. Vedtaket vil sikre politiet tilgang til trafikkdata og være en viktig kilde for å kunne oppklare alvorlig kriminalitet. Prosjektet ved Kripos for å etablere en fremtidsrettet, nasjonal løsning for kommunikasjonskontroll videreføres.

Teleoperatørene har en plikt til å legge til rette for offentlige myndigheters tilgang til data, mens staten må dekke merkostnadene som følger av tilbydernes driftskostnader når tilretteleggingsplikten oppfylles. Justisdepartementet og Samferdselsdepartementet har nedsatt en arbeidsgruppe med mandat å utarbeide en ny modell for fordeling av kostnadene mellom staten (ved politiet) og ekombransjen. Arbeidsgruppen har frist til 31. desember 2011.

Etterforskning av IKT-kriminalitet krever både kompetanse og mulighet for sporing og sikring av beviser i elektroniske medier. Dette gir politiet fortsatt mulighet til å sikre beviser ved alvorlig IKT-kriminalitet. I løpet av 2012 vil politiet ha på plass systemer som sikrer nødvendig tilgang til beviser hos aktuelle leverandører av kommunikasjonstjenester.

Stortinget vedtok 28. mai 2010 Regjeringens forslag til ny lov om politiets og påtalemyndighetens behandling av opplysninger (politiregisterloven), jf. Ot.prp. nr. 108 (2008–2009) og Prop. 12 L (2009–2010). Lovens hensikt er å styrke personvernet samtidig som loven skal bidra til at politiet og påtalemyndigheten kan løse sine oppgaver på en effektiv måte.

Politiregisterlovens iverksetting er avhengig av at tilhørende forskrift (politiregisterforskriften) er vedtatt, og vil tre i kraft senest 1. juli 2012, samtidig med endringene knyttet til gjennomføring av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett. Ikrafttredelse er utsatt fra 1. april til 1. juli 2012 på grunn av vanskelige arbeidsforhold og noe redusert aktivitet i departementet etter terrorangrepet 22. juli. Politiets IKT-systemer må fornyes slik at de kan håndtere nye krav til logging og sporing etc. som følger av ny politiregisterlov. Iverksetting av politiregisterlovens § 17 kravet til sporbarhet, utsettes til etter 2012 i påvente av fornying av politiets IKT-systemer.

Departementet skal besørge at det nedsettes et arbeid for å lovregulere nødrettsuthenting av trafikkdata.

Datatilsynet vil bli styrket for å kunne ivareta kontrollansvaret som er forutsatt etter politiregisterloven.»

2.2.1.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen har merket seg at regjeringen har igangsatt arbeid med å følge opp vedtaket, men avventer iverksettelse før anmodningsvedtaket kvitteres ut.

2.3 Miljøverndepartementet

2.3.1 Vedtak nr. 639, 15. juni 2011

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2013 foreta en gjennomgang av friluftsløven og andre tilstøtende lover og regelverk med formål å fjerne restriksjoner mot nye friluftstyper i norsk natur og åpne naturen for nye brukergrupper innenfor økologisk bærekraftige rammer.»

Miljøverndepartementet uttaler i brev 18. august 2011:

«Miljøverndepartementet vil igangsette et arbeid med en gjennomgang av friluftsløven og andre tilstøtende regelverk for å klargjøre hvilke restriksjoner som gjelder for nye friluftstyper. Gjennomgangen vil bli lagt frem for Stortinget i Prop. 1 S (2012–2013) for Miljøverndepartementet.»

2.3.1.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen har merket seg at anmodningen gjelder statsbudsjettet for 2013 og noterer vedtaket til observasjon i påvente av fremleggelsen av budsjettet høsten 2012.

2.4 Utenriksdepartementet

2.4.1 Vedtak nr. 114, 3. desember 2010

«Stortinget ber regjeringen vurdere å ta initiativ til en gjennomgang av organiseringen av Nordisk Ministerråd med sikte på en forenkling, effektivisering og fokusering av arbeidet.»

Utenriksdepartementet uttaler i brev 19. august 2011:

«Anmodningsvedtaket ble overført til den nordiske samarbeidsministeren fra Utenriksdepartementet juni 2011. Høsten 2010, før Nordisk Råds sesjon i Reykjavik i november, igangsatte de nordiske samarbeidsministrene et arbeid med sikte på å effektivisere og modernisere det nordiske samarbeidet og styrke de politiske prioriteringene i Nordisk Ministerråd. Arbeidet vil fortsette under norsk formannskap i 2012. Stortinget vil bli holdt løpende orientert om dette arbeidet.»

2.4.1.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen registrerer at regjeringen følger opp anmodningen om en gjennomgang av organiseringen av Nordisk Ministerråd og avventer tilbakemelding om resultatene før vedtaket kvitteres ut.

3. Anmodningsvedtak fra stortings-sesjonen 2009–2010

3.1 Fornyings-, administrasjons- og kirke-departementet

3.1.1 Vedtak nr. 206, 11. mars 2010

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå erfaringene med regjeringens karantenerogler og fremlegge saken for Stortinget på egnet måte.»

Fornyings-, administrasjons- og kirke-departementet uttaler i brev 1. september 2010:

«Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:14 S (2009–2010), jf. Innst. 179 S (2009–2010).

Fornyings-, administrasjons- og kirke-departementet har igangsatt arbeidet med en gjennomgang av bruk av karantene og saksforbud for politikere. Fornyings-, administrasjons- og kirke-departementet vil på bakgrunn av dette arbeidet foreta en vurdering av regelverket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget så snart arbeidet er avsluttet.»

Fornyings-, administrasjons- og kirke-departementet uttaler i brev 5. september 2011:

«I Fornyings-, administrasjons- og kirke-departementets brev til Statministerens kontor 1. september 2010 orienterte departementet om at arbeidet med en gjennomgang av bruk av karantene var igangsatt, og at regjeringen ville komme tilbake til Stortinget så snart arbeidet var avsluttet.

Kontroll- og konstitusjonskomiteen hadde følgende merknad til dette (Innst. 167 S (2010–2011)):

'Komiteen viser til Fornyings-, administrasjons- og kirke-departementets svar og avventer tilbakemelding til Stortinget før det tas stilling til om vedtaket kan utkvitteres.'

Det skal opprettes et utvalg som skal gjennomgå regjeringens karantenerogler. Utvalgets medlemmer skal ha relevant juridisk og samfunnsvitenskapelig bakgrunn. I tillegg skal alle politiske partier representert på Stortinget være representert i utvalget. Det tas sikte på at utvalget oppnevnes i statsråd høsten 2011. Utvalgets arbeid vil pågå også i 2012.»

3.1.1.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen registrerer at arbeidet med å gjennomgå erfaringene med Regjeringens karantenerogler vil pågå utover i 2012 og avventer tilbakemelding før anmodningsvedtaket utkvitteres.

3.2 Helse- og omsorgsdepartementet

3.2.1 Vedtak nr. 70, 8. desember 2009

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det etableres gode rutiner ved den offentlige tannhelsetjenesten slik at mistanke om omsorgssvikt rapporteres til rette myndighet.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 25. august 2010:

«Vedtaket ble truffet under Stortingets behandling av Prop. 1 S (2009–2010) om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010, jf. Innst. 11 S (2009–2010).

Helse- og omsorgsdepartementet har i 2010 gitt Helsedirektoratet i oppdrag å bidra til at det etableres gode rutiner i den offentlige tannhelsetjenesten slik at mistanke om omsorgssvikt rapporteres til rette myndighet.

Det vil bli rapport på status for oppfølgingen av oppdraget i Helsedirektoratets årsmelding fra 2010.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 24. august 2011:

«Vedtaket ble truffet under Stortingets behandling av Prop. 1 S (2009–2010) om bevilgninger på statsbudsjettet for 2010, jf. Innst. 11 S (2009–2010).

Helse- og omsorgsdepartementet ga i 2010 Helsedirektoratet i oppdrag å bidra til at det ble utarbeidet gode rutiner i den fylkeskommunale tannhelsetjenesten slik at mistanke om omsorgssvikt rapporteres til rette myndighet. En kartlegging fra 2009 viste at de fleste fylkeskommunene hadde fokus på problematikken. Rundt halvparten av fylkeskommunene oppga på det tidspunkt at de hadde rutiner for rapportering av mistanke om omsorgssvikt og mishandling. En ny kartlegging i juni 2011 viste at 17 fylkeskommuner har etablert rutiner og 15 av disse mener at rutineene er gode eller tilfredsstillende.

Helsedirektoratet vil i løpet av 2011, i samarbeid med Barneombudet og relevante fagmiljøer, vurdere hvilke nasjonale tiltak som er nødvendig for å få etablert godt fungerende rutiner i samtlige fylkeskommuner. Målsettingen er at alle fylker skal ha godt fungerende rutiner på plass senest innen juni 2012.»

3.2.1.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til anmodningsvedtaket og har merket seg opplysningene om at 17 av fylkeskommunene har etablert rutiner ved den offentlige tannhelsetjeneste slik at mistanke om omsorgssvikt rapporteres til rette myndighet og at 15 av disse anses som tilfredsstillende.

Komiteen registrerer at målet er at alle fylker skal ha godt fungerende rutiner på plass senest innen juni 2012 og venter med å utkvittere anmodningsvedtaket til Stortinget blir informert om at målet anses nådd.

3.3 Kunnskapsdepartementet

3.3.1 Vedtak nr. 171, 16. februar 2010

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som på egnet måte tydeliggjør den akademiske frihet for forskere ved institusjoner som ikke omfattes av universitets- og høyskoleloven.»

Kunnskapsdepartementet uttaler i brev 20. august 2010:

«Kunnskapsdepartementet har bedt Forskningsrådet om en vurdering av hvordan Forskningsrådets tilskuddsvilkår kan benyttes til å tydeliggjøre den akademiske frihet for forskere ved institusjoner som ikke omfattes av universitets- og høyskoleloven. Forskningsrådet ga sitt innspill i juni 2010. Innspillet fra Forskningsrådet skal sendes på høring. Departementet vil komme tilbake til Stortinget etter høringsrunden.»

Kunnskapsdepartementet uttaler i brev 23. august 2011:

«Kunnskapsdepartementet har fulgt opp vedtak nr. 171 på to måter. For det første har departementet utarbeidet forslag til endring av standardkontrakten for forsknings- og utredningsoppdrag. Forslag til ny standardkontrakt ble sendt på høring med utsatt frist i mai 2011. Departementet vurderer nå endelig utforming av standardkontrakten, og tar sikte på å fastsette ny standardkontrakt i løpet av høsten 2011.

Kunnskapsdepartementet har videre bedt Norges forskningsråd om en vurdering av hvordan Forskningsrådets tilskuddsvilkår kan benyttes til å tydeliggjøre den akademiske frihet for forskere ved institusjoner som ikke omfattes av universitets- og høyskoleloven. Forskningsrådet har på denne bakgrunn utarbeidet forslag til reviderte tilskuddsvilkår. Disse ble sendt på høring til organisasjoner, store bedrifter og instituttsammenslutninger med frist i mai 2011. Høringsinnspillene som Forskningsrådet har mottatt, er til vurdering i Forskningsrådet. Beslutning om nye tilskuddsvilkår vil bli fattet i løpet av høsten 2011, og departementet vil informere Stortinget om endelig konklusjon i budsjettproposisjonen for 2013.»

3.3.1.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen har merket seg at tiltak for å følge opp anmodningsvedtaket til dels er gjennomført og til dels er under oppfølging. Komiteen registrerer at fagkomiteen ikke har innvendinger mot oppfølgingen og foreslår derfor at anmodningsvedtaket utkvitteres.

4. Anmodningsvedtak fra stortings-sesjonen 2008-2009

4.1 Helse- og omsorgsdepartementet

4.1.1 Vedtak nr. 122, 9. desember 2008

«Stortinget ber regjeringen utrede behov og forankring av et tverrfaglig psykisk helsearbeid i kommunene.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 16. september 2009:

«Vedtaket ble truffet ved behandling av St. prp. nr. 1 (2008–2009), jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2008–2009).

Regjeringen la 19. juni 2009 fram St.meld. nr. 47 (2008–2009) Samhandlingsreformen for Stortinget. Reformens siktemål er mer koordinerte helse- og om-

sorgstjenester, og en større innsats for å forebygge og begrense sykdom. Som del av reformen er det et siktemål å klargjøre kommunenes framtidige oppgaver og ressursbehov. Helse- og omsorgsdepartementet vil, basert på Stortingets behandling av St.meld. nr. 47 (2008–2009), følge opp anmodningsvedtaket som del av Samhandlingsreformen.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 25. august 2010:

«Oppfølgingen av anmodningsvedtaket sees i sammenheng med departementets arbeid med ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, jf. St.meld. nr. 47 (2008–2009) punkt 17.2 Lovtiltak.

Videre oppfølging av anmodningsvedtaket vil skje etter at dette arbeidet er ferdigstilt.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 24. august 2011:

«Helse- og omsorgsdepartementet har lagt til grunn at anmodningsvedtaket skulle følges opp i gjennom arbeidet med ny helse- og omsorgstjenestelov i kommunene. I lovens forarbeider redegjøres det for kommunens ansvar for psykisk helsetjeneste, herunder en beskrivelse av formål og hva psykisk helse-tjeneste i kommunen omfatter. Videre presiseres det i forarbeidene at ansvaret er en integrert del av kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester som vil falle inn under den overordnede reguleringen av helse- og omsorgstjenester vedtatt i lovens § 3-2 første ledd nr. 1-6. For å tydeliggjøre kommunens ansvar er det i lovens § 3-1 andre ledd presisert at blant annet psykisk helse vil være omfattet av kommunens sørge-for-ansvar;

'Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.'

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) ble vedtatt av Stortinget i juni 2011.»

4.1.1.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, anser at vedtaket ikke er tilfredsstillende fulgt opp, og viser til merknad fra medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti i helse- og omsorgskomiteen:

«Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til svar fra Helse- og omsorgsdepartementet, datert 24. august 2011, der det gjøres rede for oppfølgingen av Stortingets vedtak om å utrede behov og forankring av et tverrfaglig psykisk helsearbeid i kommunene. Disse medlemmer mener svaret fra departementet ikke følger opp anmodningsvedtaket i tilstrekkelig grad. Disse

medlemmer forstår anmodningsvedtaket slik at Stortinget forutsetter en egen utredning som deretter skal legges frem for behandling i Stortinget.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at vedtaket ber regjeringen utrede behov og forankring av et tverrfaglig psykisk helsearbeid i kommunene. Disse medlemmer viser til departementets redegjørelse over, og finner at vedtaket er tilfredsstillende fulgt opp.

4.1.2 Vedtak nr. 478, 16. juni 2009

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 fremme forslag om en sterkere satsing på helhetlig rusbehandling og oppfølging.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 16. september 2009:

«Vedtaket ble truffet ved behandling av Dok. nr. 8:79 (2008–2009), jf. Innst. S. nr. 323 (2008–2009).

Regjeringen la 19. juni 2009 fram St.meld. nr. 47 (2008–2009) Samhandlingsreformen for Stortinget. Reformens siktemål er mer koordinerte helse- og omsorgstjenester, og en større innsats for å forebygge og begrense sykdom. Situasjonen for de mest hjelpe-trengende rusmiddelavhengige er en pasientgruppe som fokuseres i arbeidet. Helse- og omsorgsdepartementet vil, basert på Stortingets behandling av St.meld. nr. 47 (2008–2009), følge opp anmodningsvedtaket som del av Samhandlingsreformen. I tillegg vises det til det løpende arbeidet for å styrke tjenestenes kapasitet og kvalitet som skjer knyttet til regjeringens «Opptappingsplan for rusfeltet 2007–2010» med konkrete forslag i Prop. 1 S (2009–2010).»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 14. september 2010:

«Departementet vil følge opp anmodningsvedtaket i arbeidet med melding til Stortinget om ruspolitikken 2011 og forlenge opptappingsplanen ut 2012. Oppfølgingen av Samhandlingsmeldingen, St.meld. nr. 47 (2008–2009), vil også utgjøre en viktig del av den videre satsingen på helhetlig rusbehandling og oppfølging.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 24. august 2011:

«Departementet vil følge opp anmodningsvedtaket i den kommende meldingen til Stortinget om rusmiddelpolitikken. Det tas sikte på å legge frem meldingen til Stortinget i 2012. Oppfølgingen av Meld. St. 16 (2010–2011) Nasjonal helse- og omsorgsplan (2011–2015), vil også utgjøre en viktig del av den videre satsingen på helhetlig rusbehandling og oppfølging.»

4.1.2.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til at regjeringen tar sikte på å følge opp anmodningsvedtaket i den kommende meldingen til Stortinget om ruspolitikken. Komiteen registrerer at fremleggelse av meldingen er utsatt til 2012 og avventer denne før anmodningsvedtaket kvitteres ut.

4.1.3 Vedtak nr. 556, 19. juni 2009

«Stortinget ber regjeringen legge frem en egen sak om organisering og vilkår for den fremtidige ordningen med spesialistgodkjenning og utdanning av spesialister i helsevesenet.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 16. september 2009:

«Vedtaket ble truffet ved behandling av Ot.prp. nr. 83, jf. Innst. O. nr. 122 (2008–2009).

Helse- og omsorgsdepartementet vil gi Helsedirektoratet i oppdrag å utforme og etablere en ny spesialistgodkjenningsordning for leger, tannleger og optikere. I dette arbeidet vil berørte yrkesorganisasjoner inviteres til et samarbeid. Det legges opp til at Helsedirektoratet overtar saksbehandlingen av enkeltsøknader om spesialistgodkjenning i løpet av 2011. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte med hensyn til den fremtidige ordning for godkjenning og utdanning av spesialister i helsetjenesten.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 25. august 2010:

«Helse- og omsorgsdepartementet har i tildelingsbrevet for 2010 gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utforme og etablere en ny spesialistgodkjenningsordning for leger, tannleger og optikere. I dette arbeidet er berørte yrkesorganisasjoner invitert til et samarbeid. Det legges opp til at Helsedirektoratet vil kunne overta saksbehandlingen av enkeltsøknader om spesialistgodkjenning innen utgangen av 2011.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte med hensyn til den fremtidige ordning for godkjenning og utdanning av spesialister i helsevesenet.»

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler i brev 24. august 2011:

«Helse- og omsorgsdepartementet følger opp anmodningsvedtaket gjennom tiltak og vurderinger

både knyttet til ny offentlig spesialistgodkjenningsordning og hvordan spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for ulike helsepersonellgrupper skal organiseres fremover. Med vilkår for fremtidige spesialistutdanninger, legger departementet til grunn at det bes om å vurdere krav til struktur og innhold i dagens offentlige spesialistutdanninger og å vurdere om også andre helsepersonellgrupper skal kunne få offentlig spesialistutdanning.

Departementet har med bakgrunn i Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 83 (2008-2009), jf. Innst. O. nr. 122 (2008-2009), gitt Helsedirektoratet i oppgave å forberede og overta ansvaret for spesialistgodkjenning av leger, tannleger og optikere med iverksetting fom. høsten 2011. Organisatorisk vil saksbehandling utføres og godkjenning gis av Helsedirektoratet. Samtidig vil aktuelle yrkesorganisasjoner gi faglig bistand til Helsedirektoratet etter nærmere avtale. Helsedirektoratet er videre gitt i oppgave å starte en gjennomgang av organisering og vilkår for utdanning av spesialister i helsevesenet. Helsedirektoratet skal spesielt gjennomgå og vurdere om det er behov for endringer i dagens spesialistutdanning av leger, både med hensyn til struktur og innhold. Fremtidig innretting må gjenspeile faktiske og framtidige oppgaver, samt ta hensyn til nye og endrede kompetansebehov som følge av utviklingen av helsetjenesten, oppfølging av samhandlingsreformen og medisinsk-faglig utvikling. I arbeidet må det blant annet vurderes hvilke fagområder som må styrkes kapasitetsmessig ved å utdanne flere spesialister, og hvilke fagområder det vil være tilfredsstillende tilgang av nye spesialister på kort og lang sikt. Sentrale myndigheters behov for rådgivende organer skal også vurderes. Helsedirektoratet skal videre vurdere om det er nødvendig og hensiktsmessig at flere yrkesgrupper enn dagens tre, bør gis offentlig spesialistgodkjenning. Departementet har vektlagt at direktoratet skal etablere godt samarbeid med berørte yrkesorganisasjoner.

Det er en relativ omfattende prosess før alle forhold knyttet til anmodningsvedtaket er avklart. Departementet legger derfor til grunn at oppfølgingen av de ulike elementene som inngår vil bli omtalt i årlige statsbudsjett. Departementet vil på et senere tidspunkt komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en samlet oppfølging av anmodningsvedtaket, slik vedtaket forutsetter.»

4.1.3.1 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til anmodningsvedtaket og konstaterer at vedtaket ikke kan utkvitteres. Komiteen avventer en egen sak om organisering og vilkår for den fremtidige ordningen med spesialistgodkjenning og utdanning av spesialister i helsevesenet.

5. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Meld. St. 4 (2011–2012) – om anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 2010–2011 – vedlegges protokollen.

Oslo, i kontroll- og konstitusjonskomiteen, den 29. november 2011

Anders Anundsen

leder

Marit Nybakk

ordfører